

PŘEDMLUVA 7

ČÁST I.

Tradiční psychohry 11

Hádej, hádej, hadači ...	14
Hra s tisíkorunou	18
Denní snění	24
Hry tvořivosti	28
A. Rozcvičení tvořivosti	30
B. Polotovary	34
C. Umírání – jen jako	40
Čtyři rozpustilé hry a jedna morbidní	44
1. Podej to dál	44
2. Duchové	44
3. Kotníky	45
4. Extremity	45
5. Když horor – tak horor	46
Sblížení	48

ČÁST II.

Přířazovačky 67

Právní povědomí	70
Hra s básněmi	80
Státní svátky v různých zemích	86
Vhled a vcítění do pěti světových náboženství	88
Trochu z historie dnešní kanceláře	96
Několik málo opravdu velkých čísel	102

ČÁST III.

Témata pro skupinovou diskuzi **105**

Pocity nadřazenosti, kdy ano, kdy ne?	108
Poradenské postřehy	112
Spory mezi pohlavími – kdo je vlastně ve výhodě?	112
Zvláštní příběh lásky	116
Jak poznat kvalitu osobnosti	118
Kytice K. J. Erbena	120

ČÁST IV.

Sociální inteligence **125**

Sociální inteligence a její trénink	126
1. Zácvičný příklad – vězeň	128
2. Nutná obrana	129
3. Opičák	130
4. Slon	131
5. Klid na lůžku	132
6. Dědovy klobouky	133
7. Svetr	134
8. Králíček	136
9. Dostihy	138
10. Jak se seznámit	140
11. Mimoszemšťané	142
12. Wordless workshop	144

ČÁST V.

Kvizy **147**

Kviz umělecký	150
1. Zvěstování (Florence)	150
2. F. Overbeck (Mnichov): Obraz dvou dívek, resp. mladých žen	152
3. T. Cole (Washington): Cesta životem	154
4. Mánesovy měsíce (Praha)	156
Kviz obrázkový	160
1. Ciferník	161
2. Pracovní skupina Florence	162
3. Zajímavý seznam	163
4. Skříňka s kostlivci	165
5. Apoteóza matematiky	166
6. Hrob na vyšehradském hřbitově Slavín	168
7. Záhadná konstelace fotografií	170

ČÁST VI.

Řešení	173
Rejstřík	177
Hry podle názvu	178
Hry podle času	180
Hry podle zaměření	182
Doslov	184

PŘEDMLUVA

Milí čtenáři,

knížka PSYCHOHRY vám nabízí soubor celkem 42 psychoher, většinou nových. Několik málo je staronových se známým rámcem, ale novým obsahem, jedna je úplně „stará“; zařadili jsme ji jsme pro její výjimečné kvality.

Pro koho jsou vlastně psychohry hlavně určeny? Užitek a potěšení z nich budou určitě mít kolegové psychologové, psychoterapeuti, pedagogové (střední školy a VŠ), vedoucí výcviků, vedoucí kulturních a rekreačních programů, ale i jednotliví čtenáři různého vzdělání, kteří hledají kvalitní náplň volného času pro sebe a své přátele a také ti, kteří již mají s dříve publikovanými psychohrami příznivé zkušenosti.

Psychohry jsou rozděleny do pěti tematických okruhů:

- I. Tradiční** (klasické), tentokrát s důrazem na tvořivost. Netradičně jsme sem zařadili i jednu hru erotickou; důvod k jejímu sepsání byl zcela jiný, než byste očekávali. Celkem 19 her, z toho 11 tvořivostních.
- II. Přiřazovačky** jsou oblíbené soutěživé psychohry, tentokrát je máme i s neuvěřitelně velkými čísly a se zajímavými údaji z dnešního moderního světa plného počítačů. Celkem 6 přiřazovaček.
- III. Témata pro skupinovou diskusi** – možností dostat se do hlubin duše své nebo i nějakého spoluhráče. Vzpomeneme K. J. Erbena, motiv moci a jedno téma staré, velmi staré, ale nedořešené. Celkem 5 témat.
- IV. Sociální inteligence** nabízí deset cvičení s přeházenými obrázky, vhodnými pro výcvik, trénink. Celkem 12 úloh, seřazených podle náročnosti.
- V. Obrázkový kviz.** Tentokrát nabízíme dva druhy, jeden s pravým uměním má čtyři úlohy s osmnácti reprodukcemi. Druhý kviz je s nezvyklými obrázky. U jednoho originálního sestaveného obrazu, úmyslně neuvádíme správné řešení, budete si o něj muset napsat do nakladatelství. Obrázků zde naleznete celkem 7.

Připomeneme zde základní podmínky pro kvalitní průběh psychoher. Místnost má být klidná, bezhlučná, vybavená židlemi, které je nejlépe uspořádat do půlkruhu. V horším případě postačí učebna s pevnými lavicemi, ale nevýhodou je, že hráči na sebe nevidí.

Nutný je včasný příchod hráčů, aniž by zase odcházeli. Alkoholické nápoje na psychohry ale opravdu nepatří, ani hráči, kteří se již předtím napili.

Pro většinu psychoher stačí tužka a linkovaný papír (A4), nejlépe s nějakou tvrdší podložkou, pokud hráči budou sedět na židlích. U některých je nutná důkladnější příprava.

K čemu jsou psychohry dobré?

- (1) Je to kvalitní, zábavná náplň volného času, prohloubí vaše sebepoznání (toho není nikdy dost), rozvine vaši tvořivost a obohatí vás novými vědomostmi.

- (2) Jako zdroj podnětů pro odborníky (psychology, pedagogy aj.) provádějící výcvik či trénink některých schopností, jako je např. sociální inteligence, tvořivý způsob myšlení. Účastníci mohou být např. studenti psychologie, sociologie, sociální práce, ale i manažeři či studenti uměleckých škol.

Osobnost vedoucího hry, jeho zkušenosti, schopnost empatie apod. mají klíčový význam pro úspěšnost hry. V ideálním případě by vedoucí hry měl být psycholog, který prošel nějakým druhem psychoterapeutického výcviku.

Během psychologických her se totiž u hráčů často projeví některé dosud skrývané povahové rysy nebo i osobní tajemství, což je někdy provázáno emočními výkyvy. To vše vyžaduje, aby vedoucí hry měl vysokou míru vnímavosti, empatie, diplomacie i tzv. common sensu.

Vedoucí hry by si měl být stále vědom, že je zde kvůli hráčům (nikoli naopak), že by měl přispívat k jejich osobnostnímu rozvoji, konkrétně k hlubšímu sebepoznání, ke zpřesnění sebehodnocení, k posílení tvořivého myšlení, důvěry v sebe sama a samozřejmě i k lepšímu porozumění osobností druhých. Neměl by mít problémy s humorem.

Last, but not least, svou důležitou roli při psychohrách má i dobrá organizace před vlastní hrou. Vedoucí má mít všechny pomůcky předem připravené, potřebné texty a záznamové formuláře v dostatečném počtu rozmnožené, má vědět, jak bude provádět a zaznamenávat vyhodnocení.

Tvořivý vedoucí her si shromažďuje záznamy z odehraných her, může je pak využít pro novelizaci některých her, k publikačním účelům apod.

Začínající příznivec psychoher, který by se jim chtěl více věnovat, by udělal dobře, kdyby absolvoval určitou praxi u někoho zkušenějšího.

Podle autorova názoru by zajímavou skupinou hráčů byli ministři, ministerští předsedové, předsedové politických stran, velvyslanci a naši zástupci v Evropské unii. To by je ovšem musel nějaký kouzelník rozvolnit. Podle našich zkušeností se tito lidé ve svých projevech velmi hlídají, neodchylují se od předepsané linie. Mají totiž kolem sebe dosti rivalů, nepřátel, číhajících na nějaké jejich i malé negativum. Kdyby se takové rozvolnění podařilo, mohli bychom se dozvědět zajímavé věci!

Autor a editor